

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/115/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118010975
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2118010975.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Martina Žovinca, v trestnej veci obžalovaného S. H., nar. XX.XX.XXXX v W., pre zločin úverového podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 222 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 18.10.2021, č. k. 3T/28/2018-730, na verejnom zasadnutí konanom dňa 10.03.2022 v Trnave takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 3 Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa

obžalovaný S. H., nar. XX.XX.XXXX v W., trvale bytom H. XXX/XX, W. - H., t. č. vo väzbe v ÚVV a ÚVTOS Leopoldov,

o d s u d z u j e :

Podľa § 222 ods. 4 Trestného zákona a § 38 ods. 2, § 39 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa obžalovanému ukladá trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) rozsudkom zo dňa 18.10.2021, č. k. 3T/28/2018-730 (ďalej len napadnutý rozsudok), uznal obžalovaného S. H. (ďalej len obžalovaný) za vinného zo zločinu úverového podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 222 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že v presne nezistenom čase dňa 31.08.2011 v meste Trnava na ulici Hlavná č. 31 v pobočke Všeobecnej úverovej banky, a.s., ako konateľ spoločnosti ROZRÁBKA, s.r.o., IČO: 36 510 165, so sídlom Špitálska 3351/5, Prešov, osobne požiadal o poskytnutie podnikateľského úveru vo výške 90.000,- Eur, kde spolu so žiadosťou predložil občiansky preukaz na svoje meno, potvrdenie o výške daňovej povinnosti za rok 2009 a 2010, daňové priznanie k dani z príjmov právnickej osoby za rok 2010, výkaz ziskov a strát a potvrdenie z Daňového úradu Prešov 1., pričom následne boli bankou predložené doklady preverené s tým, že bolo zistené, že predložené potvrdenie bolo sfalšované, nakoľko toto nebolo vystavené Daňovým úradom Prešov 1., ani žiadne daňové priznania tomuto daňovému úradu neboli predložené a navyše vyššie uvedená spoločnosť ani nespadá do územnej pôsobnosti tohto daňového úradu, preto z uvedeného dôvodu mu bola žiadosť o poskytnutie podnikateľského úveru zamietnutá a nedošlo k schváleniu a poskytnutiu úveru vo výške 90.000,- Eur, pričom v prípade poskytnutia úveru v

danej výške by uvedeným konaním spôsobil spoločnosti Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava 25, škodu v celkove výške 90.000,- Eur, napriek tomu, že už bol odsúdený za zločin, a to rozsudkom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 2T/55/2010 zo dňa 16.03.2011 za zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona k trestu odňatia slobody v trvaní 3 rokov, výkon ktorého sa podmienične odkladá s probačným dohľadom za súčasného uloženia skúšobnej doby v trvaní 4 rokov.

Okresný súd ho za to odsúdil podľa § 222 ods. 4 Trestného zákona, s prihliadnutím na § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona, na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov a 6 (šesť) mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že na hlavnom pojednávaní nebola produkovaná žiadna taká presvedčivá skutočnosť, ktorá by dôvodnosť trestnoprávnej zodpovednosti u obžalovaného spončybňovala. Poukázal na usvedčujúcu výpoveď svedkyne G. E., ktorá jednoznačne uviedla, že sa s obžalovaným opakovane stretla za účelom poskytnutia úveru, jeho totožnosť overila na základe predloženého občianskeho preukazu, pričom žiadosť obžalovaný vlastnoručne podpísal, o čom súd nemal žiadne pochybnosti. Je pravdou, že od spáchania skutku uplynul dlhší čas a je prirodzené, že za tento čas sa vizuál obžalovaného zmenil, svedkyňa však opísala páchatela, ktorého popis zodpovedá popisu obžalovaného v čase spáchania skutku, čo mal súd preukázané z údajov k osobe S. H.. Nič na tom nezmenila ani určitá nezrovnalosť ohľadom údajných modrých očí osoby, s ktorou svedkyňa E. komunikovala, pričom obžalovaný modré oči nemá. Svedkyňa si bola istá, že jednala s osobou, ktorá bola identifikovaná na základe občianskeho preukazu, pričom táto osoba predložila aj ďalšie listiny, ktoré sa jej týkali. Rovnako je z výpovede svedkyne preukázané, že obžalovaný prišiel asi po týždni na pobočku, opýtať sa na schválenie úveru, pričom mu bolo oznámene, že bol zamietnutý. Nepýtal sa na dôvod zamietnutia, nič nepovedal a odišiel preč.

Výpoveď svedkyne E. je podporená aj výpoveďou zástupcu za poškodenú spoločnosť JUDr. O., ktorý potvrdil skutočnosť, že v ich banke bol pokus o úverový podvod zo strany osoby pod klientskym menom S. H.. Svedkyňa JUDr. P. Q. potvrdila, že predložené listiny vystavené Daňovým úradom Prešov 1, sú falošné. Čo sa týka argumentácie zo strany obhajoby ohľadom zneužitia a sfalšovania osobných dokladov obžalovaného, toto nebolo ničím preukázané, pričom sám obžalovaný uviedol, že po celý inkriminovaný čas mal pri sebe svoje osobné doklady a nikomu ich nedával. Okresný súd poukázal na závery znaleckého posudku znalca JUDr. Kovalického, ktorý jasne konštatoval, že identifikačná hodnota a miera výskytu zistených zhodných znakov, podobných znakov podporuje tvrdenie, že originál sporného podpisu, ktorého kópia mu bola predložená na skúmanie, mal vyhotoviť obžalovaný S. H.. Jeho zdržanlivosť vo vyjadrení súvisí len so skutočnosťou, že na porovnávanie podpisov obžalovaného mu nebol predložený originál žiadosti o úver pre malých podnikateľov, ale len fotokópia. Súd k tomuto uviedol, že originál žiadosti o úver pre malých podnikateľov č. I. 77-78 zo dňa 31.08.2011 nebolo už možné zadovážiť, nakoľko po kontaktovaní spoločnosti VÚB, a.s., bolo súdu oznámené, že originál tejto listiny už nie je k dispozícii, nakoľko bol už skartovaný. Z toho dôvodu nebolo možné znalcovi predložiť originál a bola k dispozícii iba fotokópia.

Pokiaľ ide o formu zavinenia obžalovaného, okresný súd je názoru, že obžalovaný konal v priamom úmysle v zmysle § 15 písm. a) Trestného zákona, nakoľko obžalovaný sa dopustil konania, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu, ktorého sa dopustil v úmysle vylákania úveru od iného tým, že ho uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a splácanie úveru, a tak mu spôsobil značnú škodu.

Výrok o treste odôvodnil okresný súd tým, že z odpisu registra trestov vyplýva, že obžalovaný bol doposiaľ päťkrát súdne trestaný, pre rôznu trestnú činnosť, predovšetkým pre trestný čin podvodu. Pre toto rozhodovanie sú však podstatné prvé tri odsúdenia, pričom v prvom prípade sa jednalo o rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16.03.2011, sp. zn. 2T/55/2010, právoplatný dňa 18.03.2011, za zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona k trestu odňatia slobody v trvaní 3 rokov, výkon ktorého sa podmienične odkladá s probačným dohľadom za súčasného uloženia skúšobnej doby v trvaní 4 rokov. Toto odsúdenie má obžalovaný aktuálne zahladené. V poradí druhé odsúdenie je trestným rozkazom Okresného súdu Prešov zo dňa 05.02.2013, sp. zn. 2T/7/2013, právoplatný dňa 23.02.2013, za prečin porušovania predpisov o nakladaní s kontrolovaným tovarom a

technologiami podľa § 256 ods. 2 Trestného zákona, pričom sa upúšťalo od uloženia ďalšieho trestu vzhľadom na odsúdenie Okresným súdom Bratislava III zo dňa 16.03.2011, sp. zn. 2T/55/2010. V poradí tretie odsúdenie je trestným rozkazom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 21.8.2015, sp. zn. 1T/54/2015, právoplatný dňa 21.10.2015, za prečin podvodu formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 221 ods. 2 Trestného zákona, pričom toto odsúdenie má obžalovaný aktuálne zahladené.

Okresný súd uložil obžalovanému pri nezistení poľahčujúcej ani priťažujúcej okolnosti, podľa § 222 ods. 4 Trestného zákona s prihliadnutím na § 38 ods. 2, ods. 5, Trestného zákona, nakoľko obžalovaný spáchal opätovne zločin (zvyšuje sa dolná hranica o jednu polovicu), nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 6 mesiacov (t.j. na samej, upravenej, spodnej hranici trestnej sadzby trestného činu podľa 222 ods. 4 Trestného zákona, keď trest mohol súd ukladať v sadzbe od 8 rokov a 6 mesiacov do 12 rokov (pôvodná sadzba od 5 rokov do 12 rokov), pričom podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody okresný súd zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko obžalovaný pred spáchaním zločinu nebol vo výkone nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Ďalej okresný súd poukázal na to, že s prihliadnutím na odsúdenia obžalovaného v minulosti musel ukladať samostatný trest a neprichádzalo do úvahy ukladanie súhrnného trestu, nakoľko bola zbiehajúca trestná činnosť obžalovaného prerušená odsúdeniami, ktoré sú však aktuálne zahladené a teda nie je možné k nim ukladať súhrnný trest (trestným rozkazom Okresného súdu Prešov sp. zn. 2T/7/2013, trestným rozkazom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/54/2015).

Čo sa týka aplikácie § 38 ods. 5 Trestného zákona, okresný súd poukázal na odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16.03.2011, sp. zn. 2T/55/2010, právoplatný dňa 18.03.2011, za zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, ktoré je síce už aktuálne zahladené a nebolo možné u obžalovaného vzhliadnuť priťažujúcu podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, že už bol v minulosti súdne trestaný, avšak toto zahlodenie má účinky ex nunc, teda až momentom skutočného zahlodenia, do budúcnosti avšak nie spätne do minulosti. Obžalovaný skutok uvedený vo výrokovej časti tohto rozsudku spáchal dňa 31.08.2011, pričom bol v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16.03.2011, sp. zn. 2T/55/2010, právoplatný dňa 18.03.2011, pričom toto odsúdenie mal obžalovaný odpustené amnestiou až dňom 02.01.2013, teda až po spáchaní predmetného skutku. Z toho dôvodu okresný súd aplikoval § 38 ods. 5 Trestného zákona a zvyšoval dolnú hranicu trestnej sadzby o jednu polovicu.

Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní a poučení o opravnom prostriedku obžalovaný zahlásil priamo do zápisnice odvolanie voči všetkým výrokom ako aj voči konaniu, ktoré im predchádzalo. Prokurátor sa na hlavnom pojednávaní vzdal práva na podanie odvolania.

Obžalovaný odvolanie odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Juraja Gavalca podaním zo dňa 29.10.2021 (č. l. 746-749).

Obhajca v ňom uvádza, že rozhodnutie o vine súd oprel o výpoveď svedkyne G. E. a jej tvrdenie, že overila totožnosť osoby podľa občianskeho preukazu. Obhajoba obžalovaného však tvrdí, že obžalovaný nepredložil svedkyňi občiansky preukaz a skutok nespáchal, žiadosť o úver nepodpísal. Za týchto okolností nie je možné vylúčiť, že svedkyňi predložil skutočný páchatel' skutku sfaľovaný občiansky preukaz, pričom išlo o osobu odlišnú od obžalovaného. Tomuto nasvedčuje aj popis osoby svedkyňou, ktorý nezodpovedá popisu obžalovaného. Je predsa podstatný rozdiel, ak svedkyňa hovorí o Rómovi, pričom obžalovaný Róm nie je, keď svedkyňa hovorí o modrých očiach páchatel'a a obžalovaný má oči hnedé, čo na rozdiel od súdu obžalovaný rozhodne nepovažuje len za „nezrovnalosť“. Svedkyňa tiež hovorí, že nevie, či občiansky preukaz bol alebo nebol sfaľovaný, čím vyjadruje aj možnosť, že takúto skutočnosť nevyklučuje a argumentácia súdu, že obžalovaný mal doklady po celý inkrimovaný čas predsa nevyklučuje možnosť, že svedkyňi bol predložený falošný doklad. Obžalovaný tiež tvrdí, že jeho podpis nie je na originálnom dokumente a ak súd hovorí o nejakých podobných znakoch pri skúmanom podpise s jeho pravým podpisom, nikto predsa nevyklučil možnosť prenesenia jeho podpisu na kópiu, ktorú znalec skúmal. Obžalovaný nemôže byť odsúdený na základe nejakej kópie písomnosti.

Obhajoba poukázala na závery znaleckého posudku číslo 19/2021 zo dňa 21.09.2021, v ktorom znalec JUDr. Jaroslav Kovalický uviedol, že nie je možné jednoznačne potvrdiť, ale ani jednoznačne vylúčiť,

že originál sporného podpisu (ktorého kópia mu bola predložená na skúmanie) vyhotovený k osobe „S. H.“ je pravým podpisom S. H. na písomnosti „Žiadosť o úver pre malých podnikateľov“ zo dňa 31.08.2021. Zároveň znalec upozornil aj na to, že mal k dispozícii iba kópiu spornej písomnosti, a na z toho vyplývajúce dôsledky, že nie je možné určiť, či bol sporný podpis vyhotovený aj na originálnom dokumente a nevylúčil ani možnosť vzniku podpisu technickou montážou dvoch písomností.

Obhajoba poukázala na uznesenie NS SR zo dňa 27.05.2008 sp. zn. 2To/67/2006, str. 10,11, a uznesenie NS SR zo dňa 26.02.2010, sp. zn. 2Toš/4/2009 a uvádza, že v danej veci slúžila súdu na rozhodnutie o vine nevierohodná výpoveď svedkyne a zároveň nepriamy dôkaz - kópia listiny, ktorú podľa súdu podpísal obžalovaný, čo tento popiera. Upozorňuje, že v trestnom konaní neboli urobené jednoduché úkony a zabezpečené dôkazy potrebné na zistenie páchatel'a ako je rekognícia so svedkyňou G. E. a predovšetkým, čo je celkom nepochopiteľné, neboli zabezpečené kamerové záznamy z banky a ani originál spornej listiny. Nezabezpečením týchto dôkazov, spolu s takýmto prístupom súdu založenom skôr na predpoklade než na jednoznačných a nespochybniteľných skutočnostiach, došlo v prípade obžalovaného k porušeniu jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom (bolo porušené jeho právo na spravodlivé súdne konanie) s poukazom na uznesenie NS SR zo dňa 02.06.2010, sp. zn. 3To/4/2010.

K výroku o treste obhajoba namieta, že odsúdenie obžalovaného rozsudkom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 2T/55/2010 bolo zahladené dňom 02.01.2013. Od tohto okamihu nie je možné na toto odsúdenie prihliadať, a to ani v prípade, že k zahladeniu došlo až po spáchaní skutku v rozsudku Okresného súdu Tmava zo dňa 09.02.2021, sp. zn. 3T/28/2018. Podstatné je to, že súd rozhodoval v čase, keď už odsúdenie zahladené bolo. Takýto postup súdu odporuje doterajším výkladom súdnej praxe a dostáva sa do kolízie s výkladom obdobných situácií v súdnej praxi (uznesenie NS SR, sp. zn. 3Tdo/60/2013).

K tomu ďalej uvádza, že v prípade ustanovenia § 93 ods. 1 Trestného zákona ide o hmotnoprávne trestné ustanovenie kogentnej povahy (pozri slovo „hľadiť“), a preto je neprípustné, aby takto zahladené odsúdenie bolo podkladom pre rozhodovanie súdu podľa Trestného zákona (vrátane rozhodovania o treste), ktorý tvorí hmotno-právnu oblasť trestného práva. Tento záver platí o to viac, ak by sa takto zahladené odsúdenie malo vyhodnotiť dokonca „v neprospech“ páchatel'a trestného činu, čo sa stalo v tomto prípade. Jednoducho povedané, ak sa odsúdenie zahladí, je zahladené a nemožno naň po zahladení prihliadať a ani uvažovať o účinkoch ex tunc alebo ex nunc. Nemôžeme dovoliť právne názory pripúšťajúce rozdvojenosť ponímania určitej právnej skutočnosti, teda na jednej strane budeme akceptovať, že rozhodnutie v čase rozhodovania už právne neexistuje a na strane druhej akceptujeme, že existuje spätne a o treste rozhodneme s poukazom na to. V čase rozhodovania v tejto trestnej veci už rozhodnutie vo veci Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 2T/55/2010 prestalo právne existovať, nemôžeme sa preto tváriť, že tomu tak nie je, ide o hmotnoprávne ustanovenie o zahladení odsúdenia, ktoré je potrebné rešpektovať.

Obžalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) Trestného poriadku zrušil a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Odvolanie obžalovaný odôvodnil aj prostredníctvom náhradného obhajcu Mgr. Vladimíra Tomaja podaním zo dňa 05.11.2021 (č. I. 753-754).

V tomto obhajca uviedol, že napadnutý rozsudok pokladá za nezákonný vo výroku o vine, vo výroku o treste, ako aj v konaní, ktoré mu predchádzalo a to z dôvodu skutkových chýb napádaného rozsudku. Zistený skutkový stav nezodpovedá skutočnosti, skutkové zistenia sú nejasné a neúplné, súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie. Odôvodnenie napadnutého rozsudku je v rozpore s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku. Prvostupňový súd postupoval pri hodnotení dôkazov v rozpore so zásadou in dubio pro reo, a prihliadol na dôkazy o ktorých sú pochybnosti. Má za to, že dôkazy, ktoré vykonal prvostupňový súd nepreukazujú vinu obžalovaného. Z vykonaného dokazovania totiž vyplynuli viaceré vzájomné rozpory ako sa mal skutok, ktorý sa mu kladie za vinu stať. Je nepochybné, že spod obžaloby musí byť oslobodený. Počas celého prípravného konania, ani počas doterajšieho konania na súde prvého stupňa nebol zabezpečený a vykonaný žiaden priamy dôkaz, ktorý by preukazoval vinu obžalovaného.

Obžalovaný popiera svoju prítomnosť vo VÚB, a.s. na adrese Hlavná 31, Trnava dňa 31.08.2011 a to počas celého trestného konania. Spisový materiál neobsahuje žiaden dôkaz, ktorý by jeho prítomnosť v banke preukazoval. Poukazuje na fakt, že OČTK mali možnosť zabezpečiť kamerový systém z banky, avšak z nepochopiteľných dôvodov sa tak nestalo. Práve takýto záznam z kamerového systému by jednoznačne preukázal, že sa dňa 31.08.2011 nenachádzal v priestoroch banky a nemohol teda ani podať žiadosť o úver. Neexistuje žiadny priamy dôkaz, okrem výpovede svedkyne G. E., ktorý by prítomnosť osoby, ktorá sa predstavila ako S. H., v banke potvrdzoval.

Ďalej namieta, že nebola vykonaná ako dôkaz ani rekognícia páchatel'a. Rekogníciou by sa jasne preukázalo, že svedkyňa E. obžalovaného nepozná. To potvrdzuje aj samotná výpoveď svedka E. na hlavnom pojednávaní, kde opísala človeka, ktorý absolútne nezodpovedá jeho popisu. Navyše, aj s odstupom takmer 10 rokov, si svedkyňa pamätala výrazný detail na osobe páchatel'a a to farbu očí. Svedkyňa jasne uviedla, že osoba, ktorá sa predstavila ako S. H., mala modré oči. Tento popis nezodpovedá osobe obžalovaného nakoľko tento má hnedé oči. Navyše, svedkyňa E. páchatel'a opísala ako Róma s modrými očami, obžalovaný Róm ale nie je.

Rozporuje aj pravosť podpisu na žiadosti o úver. Podpis na žiadosti o úver nespoznáva, jednoznačne sa vyjadruje, že tento podpis nepatrí obžalovanému. Nikdy takúto žiadosť o úver nevidel a ani nepodpisoval. Poukázal pritom na znalecký posudok č. 19/2021 vypracovaného znalcom JUDr. Jaroslavom Kovalickým, zo dňa 21.09.2021, ktorý uviedol, že nie je možné jednoznačne potvrdiť, ale ani vylúčiť, že originál sporného podpisu vyhotovený k osobe S. H. je pravým podpisom S. H. na písomnosti „Žiadosť o úver pre malých podnikateľov“ zo dňa 31.08.2011.

Poukazuje aj na fakt, že v spisovom materiáli sa nenachádza originál listiny „Žiadosť o úver pre malých podnikateľov“ zo dňa 31.08.2011, ale len jej kópia. Originál listiny podľa vyhlásenia poškodeného zo dňa 30.08.2021 neexistuje a došlo ku skartácii tohto dokumentu. Podľa vyjadrenia znalca z kópie listiny nie je možné určiť, či sporný podpis obsiahnutý na predmetnej kópii písomnosti bol skutočne vyhotovený aj na originálnom dokumente. Zároveň podľa vyjadrenia znalca kópie neumožňujú skúmať znaky pozmeňovania dokumentov technickou montážou dvoch písomností - napr. prenesením podpisu z nejakej inej písomnosti na sporný dokument

Vzhľadom na uvedené je teda nepochybné, že obžalovaný nespáchal trestný čin, ktorý sa mu kladie za vinu. V deň, keď bola banke predložená žiadosť o úver v banke nebol, podpis na žiadosti o úver nepatrí jemu, svedkyňa opísala osobu, ktorá podala žiadosť o úver, ako osobu úplne inej fyzionómie ako je obžalovaný. V závere poukazuje na Nález Ústavného súdu ČR zo dňa 06.03.2020, sp. zn. II.ÚS 2929/18.

Na základe vyššie uvedených skutočností sa týmto odvolaním domáhal, aby Krajský súd v Trnave zrušil napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), alebo písm. c) Trestného poriadku a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku mu vrátil vec na nové konanie a rozhodnutie s tým, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je ako obžalovaný stíhaný alebo podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodne sám rozsudkom vo veci tak, že ho ako obžalovaného oslobodí spod obžaloby.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

- a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo
- c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Trestného poriadku ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie, na ktoré sa dostavil prokurátor krajskej prokuratúry, obžalovaný a náhradný obhajca. Prokurátor navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť, náhradný obhajca obžalovaného zotrval na písomných dôvodoch odvolania a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie, prípadne, aby odvolací súd rozhodol o oslobodení obžalovaného. Obžalovaný navrhol jeho oslobodenie spod obžaloby.

Zo spisového materiálu bolo zistené, že v trestnej veci obžalovaného už bolo raz rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 09.02.2021, č. k. 3T/28/2018-481, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného zo zločinu úverového podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 222 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona na tom skutkom základe, že v presne nezistenom čase dňa 31.08.2011 v meste Trnava na ulici Hlavná č. 31 v pobočke Všeobecnej úverovej banky, a.s., ako konateľ spoločnosti ROZRÁBKA, s.r.o., IČO: 36 510 165, so sídlom Špitálska 3351/5, Prešov, osobne požiadal o poskytnutie podnikateľského úveru vo výške 90.000,- Eur, kde spolu so žiadosťou predložil občiansky preukaz na svoje meno, potvrdenie o výške daňovej povinnosti za rok 2009 a 2010, daňové priznanie k dani z príjmov právnickej osoby za rok 2010, výkaz ziskov a strát a potvrdenie z Daňového úradu Prešov 1., pričom následne boli bankou predložené doklady preverené s tým, že bolo zistené, že predložené potvrdenie bolo sfaľované, nakoľko toto nebolo vystavené Daňovým úradom Prešov 1., ani žiadne daňové priznania tomuto daňovému úradu neboli predložené a navyše uvedená spoločnosť ani nespadá do územnej pôsobnosti tohto daňového úradu, preto z uvedeného dôvodu mu bola žiadosť o poskytnutie podnikateľského úveru zamietnutá a nedošlo k schváleniu a poskytnutiu úveru vo výške 90.000,- Eur, pričom v prípade poskytnutia úveru v danej výške by uvedeným konaním spôsobil spoločnosti Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava 25, škodu v celkove výške 90.000,- Eur, napriek tomu, že už bol odsúdený za zločin, a to rozsudkom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 2T/55/2010 zo dňa 16.03.2011 za zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona k trestu odňatia slobody v trvaní 3 rokov, výkon ktorého sa podmienene odkladá s probačným dohľadom za súčasného uloženia skúšobnej doby v trvaní 4 rokov. Za to obžalovanému uložil podľa § 222 ods. 4 Trestného zákona s prihliadnutím na § 38

ods. 2, ods. 5 Trestného zákona nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov a 6 (šesť) mesiacov so zaradením pre jeho výkon podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný o ktorom rozhodol Krajský súd v Trnave tak, že uznesením zo dňa 20.05.2021, č. k. 5To/32/2021-527 podľa § 321 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušil a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že okresný súd pochybil v tom, že sa nedostatočne vysporiadal s obranou obžalovaného o tom, že to nebol on, kto žiadal v banke o úver, kto predložil sfaľované doklady a kto podpísal žiadosť o úver. Zároveň vytkol okresnému súdu, že tento považuje vykonanie dokazovania znaleckým posudkom z odboru pismoznalctva pre rozhodovanie vo veci za nepodstatné, resp. nadbytočné. Úlohou okresného súdu v novom konaní malo byť doplnenie dokazovania v naznačenom smere a vo veci rozhodnúť v súlade so zákonom, pričom je potrebné sa dôsledne riadiť zásadou požiadavky náležitého zistenia skutkového stavu veci tak, aby bez dôvodných pochybností bolo možné vo veci spravodlivo rozhodnúť. Výsledky znaleckého dokazovania bude musieť súd vyhodnotiť v kontexte ostatných dôkazov, a následne, po ich riadnom vyhodnotení, vo vzájomných súvislostiach všetkých vykonaných dôkazov bude možné rozhodnúť, či skutok spáchal práve obžalovaný S. H. tak, ako je uvedené v podanej obžalobe. Ak dospeje k záveru, že áno, nesmie opomenúť pripojiť kompletný spisový materiál týkajúci sa rozhodnutia o ukladanom treste vo vzťahu k ustanoveniu § 38 ods. 5 Trestného zákona.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala oprávnená osoba - obžalovaný, proti výroku, proti ktorým odvolanie podať mohla a urobila tak v zákonom stanovenej lehote, preskúmal postupom podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, by krajský súd prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania, avšak také chyby nezistil.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu krajský súd zistil, že okresný súd vykonal doplnenie dokazovania ohľadom výroku o vine obžalovaného procesne správne a v rozsahu dostatočnom na zákonné a spravodlivé rozhodnutie, zistil, že odvolanie obžalovaného je pokiaľ ide o výrok o treste dôvodné.

K výroku o vine:

Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo tomuto výroku, obžalovaný v odvolaní konkrétne procesné pochybenia nevytýkal. Krajský súd sa preto v rámci odvolacieho prieskumu zameril len na také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, avšak také chyby nezistil.

Okresný súd pri dodržaní procesného postupu správne zistil skutkový stav veci. V intenciách § 2 ods. 12 Trestného poriadku okresný súd všetky zákonne vykonané dôkazy správne vyhodnotil jednotlivo i v celom ich súhrne a tak dospel k úplným a správnym skutkovým záverom. Okresný súd pritom v odôvodnení svojho rozhodnutia v súlade s požiadavkami obsiahnutými v ustanovení § 168 ods. 1 Trestného poriadku podrobne a jasne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za preukázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky dokazovania za vylúčenú alebo pochybnú, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov a tiež ako sa vyrovnal s obhajobou obžalovaného.

Ani odvolací súd nemá pochybnosti o tom, že obžalovaný spáchal skutok v rozsahu skutkových zistení napadnutého prvostupňového rozsudku a teda spáchal zločin úverového podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 222 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona.

Obžalovaného z trestnej činnosti usvedčuje výpoveď JUDr. U. O., ktorý potvrdil, že v ich banke bol pokus o úverový podvod, výpoveď JUDr. P. Q., ktorá potvrdila, že dokumenty z Daňového úradu Prešov I sú falošné a najmä výpoveď svedkyne Ivety Osvaldovej (ďalej len svedkyňa), ktorá sa opakovane stretla s obžalovaným, tento jej predložil ďalšie potvrdenia za účelom získania podnikateľského úveru, overovala jeho občiansky preukaz a videla podpísať obžalovaného žiadosť o úver. Obhajoba vo výpovedi tejto svedkyne rozporuje najmä tú skutočnosť, že obžalovaný nebol v čase spáchania skutku v banke a

svedkyňa teda nemohol predložiť svoj občiansky preukaz a zároveň uvádza, že nie je možné vylúčiť, že svedkyňa predložil skutočný páchatel' sfalšovaný občiansky preukaz obžalovaného. S uvedenou obhajobou sa v dostatočnej miere vysporiadal už okresný súd v napadnutom rozsudku, a preto krajský súd len v krátkosti dodáva, že tvrdenia obhajoby o sfalšovanom občianskom preukaze obžalovaného neboli v konaní žiadnym spôsobom preukázané, pričom v rozhodnom čase nedošlo k odcudzeniu občianskeho preukazu obžalovaného, čo potvrdil ako obžalovaný aj svedkyňa, ktorá pri predložení občianskeho preukazu, tento preverila, či nie je nahlásený ako odcudzený alebo stratený. Obžalovaný rovnako pri výsluchu uviedol, že nikoho ani nespĺnomocnil na podanie žiadosti o úver a doklady mal pri sebe. Ak by tvrdenie obžalovaného o falošnom doklade totožnosti bolo pravdivé, je otázkou, prečo obžalovaný po zistení zneužitia jeho občianskeho preukazu nepodnikol kroky a uvedenú skutočnosť nenahlásil zodpovedným úradom. Navyše tvrdenia obžalovaného o sfalšovaní dokladu totožnosti a ďalších podkladov ako aj podpisu obžalovaného inou osobou za účelom získania podnikateľského úveru na spoločnosť obžalovaného (pričom získanie takéhoto úveru je komplikovanejšie ako úveru na fyzickú osobu) sa krajskému súdu javia ako veľmi nepravdepodobné.

Obhajoba ďalej namieta, že opis páchatel'a poskytnutý svedkyňou nezodpovedá popisu obžalovaného. Poukazuje na to, že svedkyňa hovorí o Rómovi s modrými očami. V prvom rade je potrebné poukázať na časový odstup od spáchania skutku a výsluchov tejto svedkyne ako aj to, že svedkyňa v žiadnom výsluchu výslovne neuviedla, že sa určite jednalo o Róma. Pri výsluchu pred vyšetrovateľom v prípravnom konaní uviedla, že: „Vyzeral ako Róm, teda mal tmavú pleť.“, pričom na hlavnom pojednávaní pred predsedom senátu na otázku, či bol páchatel' príslušník inej rasy odpovedala, že: „Neviem, asi nie. Keď bolo leto možno bol opálený“. Ani po prečítaní jej výpovede z prípravného konania za účelom odstránenia rozporov, nevedela s určitosťou potvrdiť, či bol páchatel' Róm.

Uvedené rozpory, ktoré obhajoba opakovane namieta považuje krajský súd za nezrovnalosti zapríčinené odstupom času a zmenou vizáže obžalovaného (opálenie, oholenie tváre, iný zostrih alebo farba vlasov). Rovnako nie je možné vylúčiť použitie farebných kontaktných šošoviek obžalovaným, keďže svedkyňa opakovane uvádza, že páchatel' mal modré oči. Aj keď popis osoby svedkyňou celkom nezodpovedá popisu obžalovaného, resp. svedkyňa nevie presne určiť popis páchatel'a, existujú ďalšie dôkazy, ktoré preukazujú spáchanie skutku obžalovaným.

Žiadosť o úver bola podpísaná priamo pred svedkyňou, pričom podľa záveru znaleckého posudku č. 19/2021 zo dňa 14.06.2021 od znalca JUDr. Jaroslava Kovalického, identifikačná hodnota a miera výskytu zistených zhodných znakov, podobných znakov podporuje tvrdenie, že originál (ktorého kópia mu bola predložená na skúmanie) sporného podpisu mal vyhotoviť S. H., tzn. že písomznaleckým skúmaním nezistil identifikačne hodnotné rozdielne znaky, ktoré by podporovali tvrdenie obžalovaného, že originál sporného podpisu nevyhotovil. Aj toto znalecké skúmanie bolo zo strany obhajoby napadané v tom zmysle, že znalec skúmal podpis na kópii písomnosti, nie na originály dokumentu, k čomu sa vyjadril aj samotný znalec tak, že nie je možné jednoznačne potvrdiť, ale ani vylúčiť, že originál sporného podpisu vyhotovený k osobe S. H. je pravým podpisom S. H. na písomnosti „Žiadosť o úver pre malých podnikateľov“ zo dňa 31.08.2011.

V tomto smere zaujal stanovisko aj okresný súd, ktorý uviedol, že originál žiadosti o úver pre malých podnikateľov č. I. 77-78 zo dňa 31.08.2011 nebolo už možné zadovážiť, nakoľko po kontaktovaní spoločnosti VÚB, a.s., bolo súdu oznámené, že originál tejto listiny už nie je k dispozícii, nakoľko bol už skartovaný. Aj keď znalec stanovil len nerozhodný záver v dôsledku použitia kópie originálu, vyslovil, že analýzou a vzájomným porovnaním kópie sporného podpisu s predloženými porovnávacími podpismi obžalovaného v jednotlivých rovinách zistil zhodné, podobné znaky, čo je v situácii, keď nie je možné zabezpečiť originál, plne postačujúce. K namietanému preneseniu podpisu obžalovaného z inej písomnosti nemohlo dôjsť, keďže svedkyňa potvrdila, že žiadosť o úver obžalovaný podpísal priamo na mieste v banke a pred ňou a až z takto podpísaného dokumentu bola vyhotovená predmetná kópia.

Nemožno sa stotožniť s obhajobou, že opomenutie zabezpečenia ďalších dôkazov predstavuje porušenie práva na obhajobu obžalovaného najmä tým, že k odsúdeniu došlo len na základe predpokladov. Všetky dôkazy, t. j. výpoveď svedkyne G. E., znalecké skúmanie, výpoveď JUDr. U. O. a JUDr. P. Q. vo svojom súhrne preukazujú spáchanie skutku obžalovaným tak, ako je uvedené v obžalobe.

Odvolací súd k námietkam obžalovaného ešte uvádza, že súd vykonávajúci dokazovanie vo veci, čo do rozsahu dokazovania nie je viazaný návrhmi strán ani ich názormi. Je výlučne na jeho zvážení, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam a vykonanie ktorého naopak nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila (argumenta ponderantur, non numerantur). Rovnako, v zmysle uvedeného súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu strany na doplnenie dokazovania. Vykonanie a hodnotenie dôkazov odlišne od predstáv a želaní obžalovaného tak neznamená dôkaznú núdzu, prípadne porušenie jeho práva na obhajobu.

Ku kritike obžalovaného ohľadne spôsobu, akým okresný súd hodnotil vykonané dôkazy, je potrebné vo všeobecnosti uviesť, že v trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov. Podľa nich je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie. Trestný poriadok nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Inak povedané, Trestný poriadok neupravuje otázku minimálneho množstva a kvality dôkazov potrebných na preukázanie viny obžalovaného. Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

V súvislosti s hodnotením dôkazov platí aj druhé pravidlo, podľa ktorého ak okresný súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, teda že ich hodnotil na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, krajský súd nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že by sám na základe svojho presvedčenia hodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ustanovenia (porovnaj R 53/1992).

Krajský súd tiež opakovane vo svojich rozhodnutiach prízvukuje, že právo na spravodlivý proces neznamená právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov. Rovnako súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov, lebo proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.08.2015, sp. zn. 4Tdo/36/2015).

Z prezentovaných dôvodov vyhodnotil krajský súd odvolanie obžalovaného voči výroku o vine napadnutého rozsudku ako nedôvodné.

K výroku o treste:

Pokiaľ ide o napadnutý výrok o treste, krajský súd považuje za potrebné na úvod pripomenúť niektoré teoretické východiská rozhodné pre ukladanie trestu.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ust. § 34 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchateľa a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchateľa si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchateľa. Záver súdu o možnosti nápravy páchateľa musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchateľov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchateľa a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchateľmi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchateľov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchateľa trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchateľa spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchateľa a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnúť podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 ods. 4 Trestného zákona prihliadnúť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchateľa, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré skutočnosti vzal okresný súd do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu.

Okresný súd správne zistil, že obžalovaný bol doposiaľ 5 krát súdne trestaný, avšak na účely uloženia trestu v tomto konaní sú podstatné iba prvé tri odsúdenia, pričom na páchateľa sa hľadí, akoby nebol odsúdený. Rovnako správne u obžalovaného nezistil poľahčujúce ani priťažujúce okolnosti a pri vyrovnanom pomere poľahčujúcich a priťažujúcich okolností v zmysle ust. § 38 ods. 2 Trestného zákona mohol okresný súd ukladať trest podľa § 222 ods. 4 Trestného zákona v rozpätí trestnej sadzby od 5 rokov do 12 rokov.

Okresný súd pri ukladaní trestu však pochybil, keď prihliadol na v poradí prvé odsúdenie obžalovaného rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16.03.2011, sp. zn. 2T/55/2010, právoplatný dňa 18.03.2011, za zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona a aplikoval § 38 ods. 5 Trestného zákona a zvýšil dolnú hranicu trestnej sadzby o jednu polovicu (z pôvodných 5 rokov na 8 rokov na 6 mesiacov), pretože obžalovaný opätovne spáchal zločin. Aj napriek tomu, že okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku pri tomto odsúdení výslovne uviedol, že toto má obžalovaný aktuálne zahladené, na odsúdenie prihliadol. Z ustanovenia § 38 ods. 5 Trestného zákona vyplýva, že zvýšenie zákonom ustanovenej dolnej hranice trestnej sadzby o polovicu prichádza do úvahy v prípade, ak páchateľ opätovne spáchal zločin, pričom pod pojmom „opätovne“ treba vo vzťahu k tomuto ustanoveniu rozumieť spáchanie zločinu po tom, čo bol páchateľ právoplatne odsúdený za iný zločin. Na tento znak sa neprihliadne v prípade, ak predchádzajúce odsúdenie za zločin je zahladené. V tomto smere bola potom odvolacia námietka obhajoby dôvodná.

Podľa § 39 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatela za prípravu na zločin alebo za pokus trestného činu a ak vzhľadom na povahu a závažnosť prípravy alebo pokusu má súd za to, že použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom by bolo pre páchatela neprimerane prísne a na ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Vykonaným dokazovaním mal odvolací súd jednoznačne za preukázané, že obžalovaný sa dopustil predmetného trestného činu v štádiu pokusu, pričom ku škode, predpokladanej predmetnou skutkovou podstatou, nedošlo. Z dokazovania je zrejmé, že predmetný úver nebol schválený z toho dôvodu, že sa zistili nezrovnalosti už v podkladoch. Na základe uvedeného potom odvolací súd dospel k záveru, že spôsob spáchania predmetného činu nebol nejako zvlášť sofistikovaný, pretože došlo k jeho odhaleniu ešte skôr ako vznikol predpokladaný následok. Uvedené skutočnosti tak jednoznačne a zásadným spôsobom poukazujú na povahu a závažnosť konania obžalovaného, ktoré dospelo len do štádia pokusu.

Vzhľadom na skutočnosť, že konaním obžalovaného nebola spôsobená škoda, časový odstup od spáchaného trestného činu, ako aj zistený vyrovnaný pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, najmä však na povahu a konkrétny stupeň závažnosti obžalovaným spáchaného trestného činu vo forme jeho pokusu, ktorý vzhľadom na mieru, do akej sa konanie obžalovaného priblížilo k dokonaniu trestného činu, je podstatne nižší než v prípade dokonaného trestného činu, je dostatočne odôvodnený záver, že použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom za zločin podvodu podľa § 222 ods. 4 Trestného zákona v rozpätí od 5 rokov do 12 rokov by bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a na ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Možno preto uzavrieť, že mimoriadne znížený (ale) nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov u obžalovaného splní svoju funkciu nielen z hľadiska individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň morálne odsúdi konanie obžalovaného.

Čo sa týka spôsobu výkonu uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody, krajský súd obžalovaného podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, keďže obžalovaný nebol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody.

Vychádzajúc z prezentovaných úvah krajský súd na podklade odvolania obžalovaného, keďže dospel k záveru, že ním uplatňované námietky mali z časti svoje opodstatnenie, postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 3 Trestného poriadku zrušil v napadnutom rozsudku výrok o treste a spôsobe jeho výkonu a na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku vo veci rozhodol sám spôsobom uvedeným vo výroku (enunciáte) tohto rozsudku, pretože skutkové zistenia plynúce z dokazovania vykonaného pred okresným súdom to umožňovali.

Tento rozsudok bol prijatý jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.